

1. Capacitatea juridică a copilului

În Bulgaria, vârsta minimă de la care se poate antrena răspunderea penală este 14 ani. Vârsta minimă de la care o persoană poate introduce o acțiune în justiție în nume propriu, în calitate de reclamant, în orice materie, este 14 ani.

2. Accesul la proceduri adaptate

În cadrul instanțelor generale de justiție nu există nicio specializare în domeniul justiției pentru copii. În cadrul instanțelor care dispun de un personalul suficient pentru a garanta principiul repartizării aleatorii a cauzelor, judecătorii sunt repartizați unei secții civile și penale și se ocupă numai de cauzele respective. Se pot înființa secții în cadrul instanțelor regionale și districtuale, iar repartizarea judecătorilor către acestea se efectuează la discreția șefului administrativ al instanței.

Legislația bulgară prevede o definiție juridică a „copilului”. De asemenea, se prevede o vârstă minimă pentru antrenarea răspunderii penale și există norme speciale care reglementează impunerea de sancțiuni minorilor. În sensul Legii privind protecția copilului, „un copil este o persoană fizică ce nu a împlinit vârsta de 18 ani”.

Minorii sunt împărțiți în două grupuri – minori cu vârsta între 14 și 16 ani și minori cu vârsta între 16 și 18 ani. Răspunderea penală a acestora este atenuată în comparație cu răspunderea penală a adulților, gradul de atenuare fiind mai redus în categoria de vârstă 16-18 ani.

Minorilor care au împlinit vârsta de 16 ani li se poate antrena răspunderea administrativă în temeiul Legii privind infracțiunile și sancțiunile cu caracter administrativ și al unor legi speciale, cum ar fi Decretul privind combaterea hulanismului în rândul minorilor.

3. Aspecte multidisciplinare

Toate organizațiile relevante trebuie să își coordoneze activitățile pentru a obține o înțelegere cuprinzătoare a copiilor. Legea privind protecția copilului reglementează competențele organismelor de protecție a copilului, care sunt Agenția de stat pentru protecția copilului, direcțiile de asistență socială de la nivel local, ministrul muncii și politicii sociale, ministrul afacerilor interne, ministrul educației și științei, ministrul justiției, ministrul afacerilor externe, ministrul culturii, ministrul sănătății și primarii municipalităților.

4. Formarea profesioniștilor

Profesioniștii care sunt implicați în procesul judiciar trebuie să fie calificați și să aibă o vastă experiență, în special în ceea ce privește lucrul cu copiii. Nu există cerințe în materie de formare juridică, însă aproape toți specialiștii au urmat cursuri de calificare și cursuri de formare, care le conferă competențe specifice.

Pe de altă parte, asistenții sociali și polițiștii participă la diferite studii, seminarii și reuniuni găzduite de instituții publice, ONG-uri etc. Agenția pentru asistență socială, în calitate de instituție guvernamentală principală, responsabilă cu punerea în aplicare a politicilor de protecție a copilului la nivel local, organizează numeroase cursuri de formare pentru îmbunătățirea calificărilor personalului său – asistenții sociali.

5. Interesul superior al copilului

În conformitate cu Legea privind protecția copilului, garantarea interesului superior al copilului este unul dintre principiile de bază ale protecției. Interesul superior al copilului este principiul de bază pentru implicarea copiilor în procedurile judiciare. Legislația națională oferă copiilor posibilitatea de a avea un rol proactiv, de a-și exprima opinia și de a participa la luarea deciziilor.

6. Accesul la măsuri reparatorii

Conform Legii privind protecția copilului, copilul are dreptul la asistență juridică și la o cale de atac în toate procedurile care îi afectează drepturile sau interesele.

Copiii fără capacitate juridică pot adresa plângeri și introduce căi de atac prin intermediul părinților sau al reprezentanților legali, care exercită drepturile în numele lor. Legea oferă acestor reprezentanți posibilitatea de a lua decizii, menținând interesul superior al copilului. În cazul unei victime minore care decide să nu solicite începerea urmăririi penale, un procuror poate face acest lucru în numele său, inițiind o procedură preliminară.

Nu există norme specifice privind asistența judiciară pentru copii. Se aplică normele comune ale Legii privind asistența judiciară.

7. Evoluții viitoare

Ministerul Justiției, cu participarea unui număr mare de părți interesate, a elaborat proiectul unei noi *Legi privind dejudiciarizarea și impunerea de măsuri disciplinare în cazul minorilor*. Scopul proiectului de lege este de a încuraja comportamentul legal al minorilor aflați în conflict cu legea și de a obține sprijin pentru integrarea lor în societate prin impunerea de măsuri disciplinare și pentru includerea lor în programe educaționale adecvate. În conformitate cu standardele internaționale și cu cele mai bune practici, proiectul de lege reglementează noul sistem de măsuri în scopul de a asigura prevenirea infracțiunilor secundare și repetate în cazul minorilor cu un comportament ilegal.

Un element esențial al modificărilor legislative propuse este posibilitatea de a recurge la mediere. Acest lucru va permite introducerea unei justiții (reparatorii) care să evite implicarea minorilor în proceduri penale, cu scopul de a obține eliminarea prejudiciilor cauzate de comportamentul ilegal și, în măsura posibilului, de a restabili relația dintre autorul infracțiunii, victimă și societate.

8. Viața de familie

Legislația bulgară privind adopția a fost revizuită ca urmare a ratificării Convenției asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale (Convenția de la Haga). Printre modificările introduse se numără înscrierea adopțiilor și a părinților adoptivi în registre speciale drept condiție pentru admiterea adopțiilor cu efecte depline. O excepție de la această regulă a fost prevăzută pentru adopția unui copil al soțului/soției și pentru adopția unui nepot de către un bunic și o bunică.

În conformitate cu legislația bulgară, există adopție cu „efecte depline” sau adopție cu „efecte restrânse”.

În cazul **adopției cu efecte depline**, între copilul adoptat și descendenții acestuia, pe de o parte, și părintele care adoptă și rudele sale, pe de altă parte, apar drepturi și obligații echivalente cu cele dintre rudele de sânge, iar drepturile și obligațiile dintre copilul adoptat și descendenții săi și rudele sale de sânge se întrerup.

În cazul **adopției cu efecte restrânse**, apar drepturi și obligații echivalente cu cele dintre rudele de sânge numai între copilul adoptat și descendenții acestuia, pe de o parte, și părintele care adoptă, pe de altă parte, iar drepturile și obligațiile dintre copilul adoptat și descendenții săi și rudele sale de sânge se păstrează. Drepturile și obligațiile parentale se transmit părintelui care adoptă.

[Child-friendly justice in Bulgaria \(Justiție în interesul copiilor în Bulgaria\)](#) (324 Kb)

Ultima actualizare: 05/10/2023

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.